

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē
॥ pañcasaptatitamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcasaptatitamaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmalakṣmaṇayōrvārtālāpastayōḥ pampātaṭē gamanam

divaṃ tu tasyāṃ yātāyāṃ
śabaryāṃ svēna tējasā |
lakṣmaṇēna saha bhrātrā
cintayāmāsa rāghavaḥ || 3.75.1 ||

cintayitvā tu dharmātmā
prabhāvaṃ taṃ mahātmanām |
hitakāriṇamēkāgraṃ
lakṣmaṇaṃ rāghavō'bravīt || 3.75.2 ||

drṣṭō mayā'sramaḥ saumya
bahvāścaryaḥ kṛtātmanām |
viśvastamṛgaśārdūlō
nānāvihagasēvitaḥ || 3.75.3 ||

saptānāṃ ca samudrāṇāṃ
tēṣāṃ tīrthēṣu lakṣmaṇa |
upasprṣṭaṃ ca vidhivat
pitaraścāpi tarpitāḥ || 3.75.4 ||

pranaṣṭamaśubhaṃ yannaḥ
 kalyāṇaṃ samupasthitam |
 tēna tvētat prahr̥ṣṭaṃ mē
 manō lakṣmaṇa samprati || 3.75.5 ||

hr̥dayē mē naravyāghra
 śubhamāvirbhaviṣyati |
 tadāgaccha gamiṣyāvaḥ
 pampāṃ tām priyadarśanām || 3.75.6 ||

ṛṣyamūkō giriryatra
 nātidūrē prakāśatē |
 yasmin vasati dharmātmā
 sugrīvō'mśumataḥ sutaḥ || 3.75.7 ||

nityaṃ vālibhayāt trasta -
 ścaturbhiḥ saha vānaraiḥ |
 ahaṃ tvarē ca taṃ draṣṭuṃ
 sugrīvaṃ vānararṣabhaṃ || 3.75.8 ||

tadadhīnaṃ hi mē kāryaṃ
 sītāyāḥ parimārgaṇam |
 iti bruvāṇaṃ taṃ vīraṃ
 saumitriridamabravīt || 3.75.9 ||

gacchāvastvaritaṃ tatra
 mamāpi tvaratē manaḥ |
 āśramāttu tatastasmā -
 nniṣkramya sa viśāmpatiḥ || 3.75.10 ||

ājagāma tataḥ pampāṃ
 lakṣmaṇēna saha prabhuḥ |
 samīkṣamāṇaḥ puṣpāḍhyaṃ
 sarvatō vipuladrumam || 3.75.11 ||

kōyaṣṭibhiścārjunakaiḥ
 śatapatraiśca kīrakaiḥ |
 ētaiścānyaiśca bahubhi -
 rnāditam tad vanaṃ mahat || 3.75.12 ||

sa rāmō vividhān vṛkṣān
 sarāṃsi vividhāni ca |
 paśyan kāmābhisantaptō
 jagāma paramaṃ hradam || 3.75.13 ||

sa tāmāsādyā vai rāmō
 dūrāt pānīyavāhinīm |
 mataṅgasarasam nāma
 hradam samavagāhata || 3.75.14 ||

tatra jagmaturavyagrau
 rāghavau hi samāhitau |
 sa tu śōkasamāviṣṭō
 rāmō daśarathātmajaḥ || 3.75.15 ||

vivēśa nalinīm ramyām
 paṅkajaiśca samāvṛtām |
 tilakāśōkapunnāga -
 bakulōddālakāśinīm || 3.75.16 ||

ramyōpavanasambādhāṃ
 padmasampīḍitōdakām |
 sphaṭikōpamatōyāṃ tām
 ślakṣṇavālukasantatām || 3.75.17 ||

matsyakacchapasambādhāṃ
 tīrasthadrumasōbhitām |
 sakhībhiriva saṃyuktām
 latābhiranuvēṣṭitām || 3.75.18 ||

kinnarōragagandharva -
 yakṣarākṣasasēvitām |
 nānādrumalatākīrṇām
 śītavārinidhiṃ śubhām || 3.75.19 ||

padmasaugandhikaistāmrām
 śuklām kumudamaṇḍalaiḥ |
 nīlām kuvalayōdghāṭai -
 rbahuvarṇām kuthāmiva || 3.75.20 ||

aravindōtpalavatīm
 padmasaugandhikāyutām |
 puṣpitāmravaṇōpētām
 barhiṇōdghuṣṭanāditām || 3.75.21 ||

sa tām drṣṭvā tataḥ pampām
 rāmaḥ saumitriṇā saha |
 vilalāpa ca tējasvī
 rāmō daśarathātmajaḥ || 3.75.22 ||

tilakairbījapūraiśca

vaṭaiḥ śukladrumaistathā |

puṣpitaiḥ karavīraiśca

punnāgaiśca supuṣpitaiḥ || 3.75.23 ||

mālatīkundagulmaiśca

bhaṇḍīrairniculaistathā |

aśōkaiḥ saptaparṇaiśca

kētakairatimuktakaiḥ || 3.75.24 ||

anyaiśca vividhairvrkṣaiḥ

pramadāmiva śōbhitām |

asyāstīrē tu pūrvōktaḥ

parvatō dhātumaṇḍitaḥ || 3.75.25 ||

ṛṣyamūka iti khyāta -

ścitrapuṣpitapādapaḥ |

harirṛkṣarajōnāmnaḥ

putrastasya mahātmanaḥ || 3.75.26 ||

adhyāstē tu mahāvīryaḥ

sugrīva iti viśrutaḥ |

sugrīvamabhigaccha tvam

vānarēndraṃ nararṣabha || 3.75.27 ||

ityuvāca punarvākyam

lakṣmaṇam satyavikramaḥ |

kathaṃ mayā vinā sītām

śakyaṃ lakṣmaṇa jīvitum || 3.75.28 ||

ityēvamuktvā madanābhipīḍitaḥ
sa lakṣmaṇaṃ vākyamananyacētasam |
vivēśa pampāṃ nalinīṃ manōharāṃ
raghūttamaḥ śōkaviṣādayantritaḥ || 3.75.29 ||

tatō mahadvartma sudūrasaṅkramaḥ
kramēṇa gatvā pravilōkayan vanam |
dadarśa pampāṃ śubhadarśakānanām
anēkanānāvidhapakṣisaṅkulām || 3.75.30 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē
aranyakāṇḍē pañcasaptatitamaḥ sargaḥ ||